

Jog & Fegyver

A technikai jellegű szabályozás megismerése után itt az ideje, hogy megtudjuk ki és miként kaphat engedélyt lőfegyver vásárlására, tartására a 115/1991 (IX. 10.) Korm. rendelet és a végrehajtására kiadott 14/1991 (X. 31.) BM rendelet szerint.

Előjáróban annyit érdemes megjegyezni, a jogszabály azzal kezdi ezt a részt, hogy felsorolja, ki nem kaphat ilyen engedélyt, kitől kötelező megtagadni és kitől tagadható meg az engedély kiadása, illetve kitől kell és kitől lehet bevonni az engedélyt, és csak ezt követően esik szó arról, hogy egyáltalán ki kaphat engedélyt. Ez a sorrendiség egyébiránt az egész hatósági ügyintézésre rányomja bélyegét.

(Valószínűsítem, hogy a jogalkalmazók mindig csak a jogszabály elejét olvassák át tüzetesen, ahol a megtagadás és a bevonás indokai vannak felsorolva, az engedély kiadása már kicsit hátrébb került, amikor már lankad a koncentráció.)

Mi azért a formális (civil) logika szerint haladunk, és először arra vagyunk kíváncsiak, hogy ki kaphat engedélyt lőfegyver tartására.

- I. Természetes személyek.
- II. Jogi személyek (ide értve a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságokat, Bt. Kkt.).

I. Természetes személyek

- a) Vadászlőfegyver tartására az kaphat engedélyt, aki a külön jogszabályban a vadászati jog gyakorlásának személyi feltételeinek megfelel. (Jelenleg ez a vad védelméről, a vadgazdálkodásról és a vadásatról szóló 1996. évi LV. tv., ahol is a konkrét szabályokat a IV. fejezet 56-66. § tartalmazza, de erről majd később részletesen.) Darabkorlátozás nincs.

- b) Szolgálati célú vadászlőfegyver és/vagy maroklőfegyver tartására az kaphat engedélyt, aki a külön jogszabályban a vadászati jog gyakorlásának személyi feltételeinek megfelel (lásd a pont) és munkaköre: vadászati felügyelő, hivatásos vadász, ha ténylegesen ilyen munkakörben van foglalkoztatva. Maroklőfegyverből maximum egy darab engedélyezhető, de ettől a rendőrhatóság indokolt esetben eltérhet, vadászlőfegyvernél darabkorlátozás nincs.
- c) Szolgálati célú sörétes lőfegyver és/vagy maroklőfegyver tartására az kaphat engedélyt, aki az erdészeti hatóság által nyilvántartott, erdő őrzésével megbízott erdészeti szakszemélyzet tagja, ha ilyen munkakörben van foglalkoztatva. Maroklőfegyverből maximum egy darab engedélyezhető, de ettől a rendőrhatóság indokolt esetben eltérhet, sörétes lőfegyverből darabkorlátozás nincs. *(Figyelem! Ők már golyós lőfegyverre nem kaphatnak engedélyt, csak sörétesre és maroklőfegyverre.)*
- d) Szolgálati célú maroklőfegyverre az kaphat engedélyt, aki munkaköre folytán az erdészeti hatóság szervezetében a hatósági feladatokat látja el, vagy a természetvédelmi őrszolgálat tagja. Maximum egy darab engedélyezhető, de ettől indokolt esetben a rendőrhatóság eltérhet.
- e) Sportcélból lőfegyver tartására az kaphat engedélyt, aki igazolt, minősített sportlövő, és a rendőrhatóság a saját tulajdonú lőfegyver tartását indokoltnak tartja. Maroklőfegyverből maximum 2 darab engedélyezhető, de ettől indokolt esetben a rendőrhatóság eltérhet, egyéb sportlőfegyver esetében darabkorlátozás nincs. *(A sportolók tehát gyakorlatilag minden lőfegyverre kaphatnak engedélyt, de míg az a)-d) pontokban nincs a rendőrségnek - szubjektív - mérlegelési joga, itt már ez sajnálatosan megtalálható, annak ellenére, hogy véleményem szerint a rendőrség nem tudja és nem is tudhatja, hogy egy adott lövészetben milyen jelentőséggel bír a saját lőfegyver. Pl. szituációs lövészetben gyakorolni tudja a fegyver elővételét lőszer nélkül, amin nagyon sok múlhat egy versenyen.)*
- f) Önvédelmi célra, maroklőfegyverre az kaphat engedélyt, aki:
- fegyveres szerv hivatásos állományú tagja,
  - bíró,
  - ügyész,
  - ügyészségi nyomozó,
  - országgyűlési képviselő,
  - a kormány tagja,

- államtitkár,
- helyettes államtitkár,
- minisztériumi főosztályvezető,
- polgármester,
- főpolgármester,
- aki bizonyítja, hogy tevékenysége miatt élete, testi épsége fokozott védelmet igényel.

Maroklófegyverből maximum egy darabra adható engedély, de ettől a rendőrhatalóság indokolt esetben eltérhet. A lőfegyvertartók körében ez a felsorolás okozza a legnagyobb ellenérzést, és ennek jó oka van. A jogszabály ugyanis polgári lőfegyverekre vonatkozik, és ez nemcsak azt jelenti, hogy nem hadi lőfegyverek, hanem azt is, hogy olyan lőfegyverekről van szó, melyet a POLGÁROK tartanak.

Legalább egy polgári kormányzat alatt ideje lenne már tudatosítani, hogy a polgár mindig az, akiket egyenlő jogok illetnek és kötelezettségek terhelnek. Polgárok között semmilyen jogegyenlőtlenség, kiváltság nem jöhet létre mert akkor már nem polgárról van szó.

Természetesen nem vitatom, hogy vannak veszélyesnek minősíthető foglalkozások - fenntartva azon véleményemet, hogy csak a taxisok, postai kézbesítők és díjbeszedők közül több személyt ért fegyveres támadás, mint a fenti felsorolásban szereplő, kiemelt kategóriákba tartozókat együttvéve - , de álláspontom szerint a fenti, felettebb „veszélyes” foglalkozást űzőket fegyverezze fel kellőképpen az őket foglalkoztató állami szervezet, és fegyverük - ha szükséges - legyen szolgálati jellegű, hiszen a foglalkozásához kapcsolódik, és ne a polgári jogegyenlőség amúgy is ingatag alapjait romboljuk ezzel tovább.

Ha polgári lőfegyvertartásról beszélünk, akkor ott fogalmilag nincs helye semmilyen privilegizált kategóriának, ugyanis polgárabb polgár vagy egyéb princípium nem létezik.

Nem fegyverzeti, hanem állam- és jogelméleti kérdés, hogy a polgári demokráciák elkülönült - törvényhozói, végrehajtói és bírói - hatalmi ágai vonatkozásában a végrehajtó hatalomirányító tevékenysége szabályozza egy törvényhozói hatalomhoz tartozó képviselő vagy egy bírónak az olyan jogát, mely túllép az általános polgári jogokon. Amennyiben a lőfegyvertartást törvény szabályozná, az már nem okozna olyan jogi visszásságot, hogy ad absurdum egy kormányrendelet szabályozza egy parlamenti képviselőnek vagy egy bírónak valamilyen jogosultságát, egyben ennek szabályainak betartást számon is kérheti tőle.

A fentiek voltak a speciális kritériumok a természetes személyeknél, melyek akkor kerülnek sorra, ha a személy a következő általános kritériumoknak megfelelt.

Általános kritériumok:

- a) nagykorúság - 18 életév betöltése - kivéve a .22 kaliber alatti sportfegyverek esetén, mert ott 16. életévtől (lásd Kaliber előző szám),
- b) teljes cselekvőképesség (ne álljon gondnokság alatt),
- c) büntetlen előélet (ne álljon joghátrány hatálya alatt),
- d) egészségi alkalmasság - 22/1991 (XI. 15.) NM rendelet szerint,
- e) sikeres elméleti és gyakorlati vizsga - 14/1991 (X. 31.) BM rendelet szerint,
- f) legyen alkalmas a lőfegyver biztonságos tartására.

(Az a)-e) feltételek objektívak - amennyiben egy elméleti vizsga objektív lehet -, viszont az f) már a hatóság szubjektív megítélésén múlik.)

Mérlegelési kritériumok:

- Gondatlan bűncselekmény miatt elítélt, ha nem mentesült a joghátrány alól.
- Két éven belül lőfegyverrel, légfegyverrel, gáz-riasztó fegyverrel, lőtérrel és vadászattal kapcsolatos szabálysértés miatt pénzbüntetést kapott.
- Tények alapozzák meg, hogy a használatra, elővigyázatos és szakszerű kezelésre, tárolásra, átadásra vonatkozó szabályokat nem tartja be.

(Az általános kritériumok figyelembe vétele kötelező, de csak egyik irányba. Ez azt jelenti, hogy aki az általános kritériumoknak megfelel, az kaphat engedélyt, de nem biztos, hogy meg is kapja. Amennyiben az általános kritériumoknak nem felel meg, akkor nem kaphat engedélyt. A mérlegelési kritériumokat az engedély kiadója bírálja el, és azokra hivatkozva megtagadhatja az engedély kiadását, viszont nem kötelezően minősülnek kizáró okoknak.)

II. Jogi személyek

- a) Erdő- és vadgazdálkodással, vadászattal, erdészettel, természetvédelemmel foglalkozó
  - közigazgatási szerv,
  - gazdálkodó szervezet,
  - egyesület,
  - tudományos kutatóintézet,
  - múzeum,

- nevelési, oktatási intézmény.

Csak vadászlőfegyver tartására, ha működéséhez a vadászlőfegyver szükséges.

b) Sportlövészettel foglalkozó, nyilvántartásba vett

- társadalmi szervezet,
- egyesület,
- sportlőfegyver tartására.

(Ez a gyakorlatban bármilyen lőfegyvert jelenthet, ugyanakkor a nyilvántartásba vétel itt azért elengedhetetlen kellék, mert az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény nem írja elő a társadalmi szervezetek kötelező nyilvántartásba vételét, vagyis a polgárok szabadon szerveződhetnek, viszont lőfegyverért mindig felelősséget kell vállalni.)

c) Adott lőfegyvertípusra kiadott lőtérhasználati engedéllyel rendelkezők lövészeti oktatás céljából. *(Ebben az esetben álláspontom szerint azért szükséges lenne, hogy kérelmezőnek legalább lövészetvezetői képesítése legyen, ami ugyan a lőtér minősítésének nem előfeltétele, de az oktatásnak mindenképpen.)*

d) Saját vagy mások dolgainak őrzését végző jogi személy vagyonvédelmi célból, ha a rendőrség megítélése szerint a tevékenység ellátásához lőfegyver szükséges. *(Tehát személyvédelemre nem kérhető, hiszen a személy nem dolog. Ugyanakkor itt kizárólag maroklőfegyverben gondolkodik a rendőrség, pedig sok esetben a sörétes puska sokkal hatékonyabb, mert messziről látható a fegyveres védelem - hatékonyabb prevenció -, kevesebb visszaélési lehetőséget nyújt, a biztonsági őr nem viszi magával a szórakozóhelyre - az olvasók bizonyára emlékeznek a Kaliber 10. számában elemzett jogesetre -, a támadó harcképtelenné tételéhez a gumilövedék is elégséges, vagyis használata ritkán okoz jóvátehetetlen következményt. Saját tapasztalataim szerint az esetek jelentős részében hasznosabb lenne, mint a maroklőfegyver.)*

e) Lőszergyártási, lőfegyvergyártási, lőfegyver- és lőszer-kereskedelmi engedéllyel rendelkezők, gyártói, kereskedelmi minta céljára.

Természetesen a lőfegyvereket a fenti esetekben is természetes személyek használják az alábbiak szerint:

- A lőfegyver csak annak adható át, aki rendelkezik azonos fajtájú lőfegyver tartására jogosító engedéllyel.

- Igazolt versenyző részére a lőfegyver fegyvertartási engedéllyel adható át a versenyek, edzések, illetve ezekre/ezekről történő szállítás idejére.
- Oktatás esetére a jogszabály nem rendelkezik, ugyanis itt, ha az oktatót át is veszi a lőfegyvert az oktatótól a lőtéren, a lőfegyver fölötti uralom az oktatónál marad, tehát az oktatót az átvétellel nem követ el bűncselekményt.

(Ezzel együtt álláspontom szerint a lőtér részére kiadott engedélyben is fel kell tüntetni azon oktatókat, akik a fegyvereket lökiképzés céljára használhatják.)

- Mindazon őrzési tevékenységet ellátó alkalmazottnak átadható a lőfegyver, akik a rendőrséghez benyújtott jegyzék szerint ilyen feladatot elláthatnak.

(A vagyonsvédelemmel foglalkozók részére a rendőrhatalóság határozattal engedélyezi a lőfegyvertartást, és ezen határozat mellékletét képezi a névjegyzék, melyben felsorolásra kerülnek a lőfegyvert használók, tárolásért felelősök, valamint a vásárlásért felelősök.)

A természetes személy is átengedheti a saját lőfegyverét más személynek, de csak olyannak, aki rendelkezik azonos fajtájú lőfegyver tartására jogosító engedéllyel.

A következő számunkban szólnunk az elméleti és gyakorlati vizsgáról, az egészségi feltételekről, illetve néhány szóban a gáz-, riasztó-, illetve légfegyverek megszerzésének körülményeit is ismertetjük.

*Dr. Bokros Gábor
ügyvéd*